

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: JANUARY – 2024
FIRST SEMESTER

Subject: Rural Studies (SC-104)

Date: 1/1/2024

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Explain Rural social structure and its characteristics . (20)
Q. 2) Explain about the Post-globalization commercialization of agriculture (20)
Q. 3) Discuss in detail the change in the way agriculture is done in India (20)
Q. 4) Explain the Marxist approach to rural studies (20)
Q. 5) Write A. R. Desai's theoretical approach to rural studies (20)
Q. 6) Write an essay on the role of women in agriculture (20)
Q. 7) Write the contribution of D Thorner on rural studies (20)
Q. 8) Write about the tribal communities and its characteristics . (20)
Q. 9) Write about the differences between rural and urban communities in regard to agrarian sector (20)
Q.10) **Write Short notes. (Any Two)** (20)
a) Landholdings
b) Bonded labour
c) Green revolution
d) Feminisation of poverty

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** ग्रामीण समाजरचना आणि त्याची वैशिष्ट्ये सांगा. (२०)
प्र. २) जागतिकीकरणानंतरचे शेतीचे व्यावसायीकरण स्पष्ट करा. (२०)
प्र. ३) भारतातील शेतीच्या पद्धतीत झालेला बदल - सविस्तर चर्चा करा (२०)
प्र. ४) ग्रामीण अभ्यासासाठीचा मार्क्सवादी दृष्टीकोन स्पष्ट करा (२०)
प्र. ५) ए आर देसाई यांचा ग्रामीण अभ्यासाचा सैद्धांतिक दृष्टीकोन सांगा (२०)
प्र. ६) कृषिक्षेत्रात महिलांची भूमिका यावर निबंध लिहा (२०)
प्र. ७) ग्रामीण अभ्यासावर डी थॉर्नरचे योगदान लिहा (२०)
प्र. ८) आदिवासी समाज म्हणजे काय आणि त्याची वैशिष्ट्ये सांगा (२०)
प्र. ९) कृषी क्षेत्राच्या संदर्भात ग्रामीण आणि शहरी समुदायांमधील फरकांबद्दल लिहा (२०)
प्र. १०) **टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)** (२०)
अ) जमिनीची मालकी
ब) वेठबिगार
क) हरितक्रांती
ड) दारिद्र्याचे स्त्रीकरण